

Danuta Czaja

Sprawozdanie z działalności bibliotek zakładowych w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM za rok 2002

Biblioteka 7 (16), 263-286

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK ZAKŁADOWYCH W SYSTEMIE BIBLIOTECZNO-INFORMACYJNYM UAM ZA ROK 2002

I. Struktura organizacyjna

Biblioteki zakładowe tworzą system biblioteczno-informacyjny i funkcjonują jako specjalistyczne biblioteki naukowe: wydziałowe, instytutowe, katedralne, zakładowe oraz pozawydziałowe.

W bieżącym roku sprawozdawczym odnotowano zmiany organizacyjne. Została utworzona czytelnia Instytutu Wschodniego i wydzielono księgozbiór przy Katedrze Ekokomunikacji na Wydziale Neofilologii. Również powstała kolekcja zbiorów Śrem podporządkowana bibliotekom Wydziału Chemii i Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych dla zlokalizowanych dwóch kierunków studiów.

Poza tym dwie jednostki zmieniły lokalizację: Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych (Coll. H. Cegielskiego) i Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki (Morasko).

System tworzą: 8 bibliotek wydziałowych (Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji, Dwuwyzdialowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych i Biblioteka Wydziału Teologicznego) oraz 12 instytutowych i 6 katedralnych. Poza tym w skład struktury wchodzi biblioteki: Obserwatorium Astronomicznego, Studium Nauczania Języków Obcych, Kolegium Języków Obcych, Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej, Biblioteka i Czytelnia Brytyjska, Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise i Ogrodu Botanicznego.

W 2002 r. zorganizowano 16 spotkań z kierownikami bibliotek w celu omówienia problemów bieżących, a przede wszystkim związanych z wdrażaniem systemu Horizon, retrokonwersją księgozbiorów, centralnym serwisem komputerowym i centralną prenumeratą czasopism polskich (Biblioteka Uniwersytecka). Również kierownicy bibliotek uczestniczyli w spotkaniach z władzami dziekańskimi organizowanymi przez Bibliotekę Uniwersytecką.

Stan etatowy bibliotek zakładowych wynosił na koniec roku 152 5/8 etatów, czyli uległ zmianie w odniesieniu do roku 2001. W ramach tej liczby etatów pracowało 165 osób. W kilku bibliotekach przyznano etaty (Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki – 1, Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii – 1, Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych – ½, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych – ½ i ¼, czytelnia Instytutu Wschodniego – ½, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej – ½, Biblioteka Instytutu Historii – ¼).

Rozkład ilościowy etatów na poszczególnych stanowiskach w grupie zawodowej bibliotekarzy przedstawia się następująco:

- bibliotekarze dyplomowani – 3
- służba biblioteczna – 144 5/8
- inżynierjno-techniczni – 5
- ogółem – 152 5/8**

Również dokonano analizy struktury wykształcenia pracowników:

Wykształcenie	2000		2001		2002	
	Liczba pracowników	%	Liczba pracowników	%	Liczba pracowników	%
wyższe	124	78,48	123	78,34	128	77,58
średnie	32	20,25	32	20,39	35	21,21
zasadnicze	2	1,37	2	1,27	2	1,21
ogółem	158	100,00	157	100,00	165	100,00

Obsada personalna poszczególnych jednostek nie uległa zasadniczym zmianom. Z wykształceniem średnim dominują pracownicy w bibliotekach: Instytutu Filologii Germańskiej, Instytutu Filologii Angielskiej, Wydziału Prawa i Administracji.

Absencja chorobowa wynosiła 2000 dni tj. o 994 dni więcej w porównaniu z rokiem 2001 (1006). W przeliczeniu na 1 pracownika przypada 12 dni zwolnienia lekarskiego. Statystykę zwolnień zawiązują urlopy zdrowotne i macierzyńskie (2 urlopy macierzyńskie, 1 wychowawczy, 1 zdrowotny).

Z funduszu nagród otrzymało 41 osób nagrodę III stopnia, w tym 3 osoby – II stopnia i 1 osoba – I stopnia tj. 24,85% ogółu pracowników (2001 r. – 35 osób).

Średnia płaca zasadnicza bibliotekarzy obliczona na podstawie danych zamieszczonych w sprawozdaniach kształtuje się na poziomie 1135 zł + 20% premii, a dla bibliotekarzy dyplomowanych 1800 zł.

II. Finanse

Środki finansowe wykorzystane przez biblioteki określono na podstawie poszczególnych rodzajów wydatków. Zasady przyznawania budżetu przez wydziały, instytuty i katedry są bardzo różne. Część jest finansowana ze wspólnych środków finansowych, część ma fundusze wydzielone z poszczególnych kont tj. działalności statutowej, badań własnych i dydaktyki (biblioteki wydziałowe) na podstawie przedkładanych planów finansowych dotyczących kategoryzacji kosztów.

Głównym celem w polityce wydatkowania środków finansowych jest zakup książek i czasopism oraz prenumerata czasopism własnych i dopłata do prenumeraty czasopism zagranicznych otrzymywanych z Biblioteki Uniwersyteckiej na dany rok kalendarzowy oraz retrokonwersja księgozbiorów. W dalszej kolejności można odnotować dodatkowe rodzaje kosztów związane przede wszystkim z zakupem sprzętu komputerowego, meblowego, kodów kreskowych, pasków magnetycznych, czytników kodów kreskowych oprawą książek, opłatami pocztowymi, itp.

Wydatkowanie środków finansowych w poszczególnych bibliotekach zakładowych przedstawiało się następująco:

Biblioteka	Wydatki ogółem		Wartość zinwentaryzowanych zbiorów	
	2001	2002	2001	2002
Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii	70 398,82	11 190,91	16 466,10	2 450,96
Biblioteka Wydziału Chemii	324 413,30	487 766,57	85 188,55	411 726,42
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	25 178,32	15 200,17	18 148,26	14 355,99
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	72 577,04	115 255,60	72 577,04	88 261,16
Biblioteka Katedry Sławistyki	11 529,58	9 875,95	10 539,36	8 574,67
Biblioteka Wydziału Fizyki	54 261,86	300 000,00	54 261,86	336 846,53
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	9 260,00	5 237,00	9 260,00	5 237,00
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	27 297,34	18 404,85	19 914,82	13 352,39
Biblioteka Instytutu Historii	130 662,40	40 000,00	82 011,57	32 646,10
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	42 061,24	24 982,14	42 061,24	21 991,15
Biblioteka Instytutu Prahistorii	29 808,13	11 506,90	5 118,53	11 506,90

Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	176 511,60	138 746,48	97 805,22	122 436,08
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	814 020,30	115 273,80	58 529,18	87 516,45
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	96 347,11	166 504,47	55 145,26	142 854,15
Biblioteka Instytutu Geologii	29 710,00	25 460,00	28 484,00	34 795,00
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	64 813,46	39 913,82	59 474,34	38 730,63
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	105 880,80	250 594,43	97 772,53	111 048,41
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	78 581,53	58 796,08	41 996,31	30 839,19
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	68 488,00	21 799,00	14 708,00	10 623,90
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	53 918,22	39 563,23	34 627,84	27 223,54
Biblioteka Katedry Orientalistyki	6 258,75	5 016,96	4 690,75	1 976,96
Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki	27 393,00	13 200,00	13 805,03	4 051,26
Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii	7 329,13	6 595,30	7 329,13	6 595,30
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	209 026,60	194 682,07	181 873,70	173 795,96
Biblioteka Wydziału Teologii	12 829,59	nie podano	415,00	nie podano
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	5 497,24	3 462,88	3 571,20	3 236,06
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	675,83	3 939,95	0	0
Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej	10 194,00	6 300,00	0	0
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	11 897,20	11 797,25	9 827,66	13 937,95
Biblioteka Collegium Języków Obcych	12 073,24	21 631,86	9 701,56	19 799,22
Biblioteka Ośrodka Alliance Française	830,00	nie podano	0	nie podano
Biblioteka Katedry Muzykologii	1 600,00	37 267,50	0	36 167,50
Czytelnia Instytutu Wschodniego		14 294,96		8 545,96
Razem	2 611 424,00	2 199 965,17	1 135 254,20	1 812 576,83

Ogółem wydatki bibliotek zakładowych wynosiły 2 199 965,17 zł, przy czym do inwentarza wpisano nabytki z różnych źródeł wartości 1 812 576,83 zł. Wydatkowanie środków finansowych zostało pomniejszone o kwotę 411 458,83 zł w porównaniu z rokiem 2001. Natomiast wartość nabytków odnotowanych w inwentarzu była wyższa o kwotę 677 322,63 zł.

Należy podkreślić, że część bibliotek sieci miała możliwości uzyskania funduszy z innych źródeł w ramach wydziałów z przeznaczeniem wyłącznie na zakup sprzętu komputerowego i mebli na wyposażenie remontowanych pomieszczeń (Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Historii Sztuki, Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej, Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki, Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji, Biblioteka Ogrodu Botanicznego).

Biblioteki miały również przyznane środki finansowe przez władze uczelni z rezerwy Rektora UAM w kwocie 100 000 zł (2001 r. – 250 026 zł) – przy ustalonym założeniu pokrycia kosztów w 50% każdej ze stron. Władze dziekańskie poszczególnych wydziałów przyznały środki finansowe w kwocie 125 045 zł na kontynuowanie prac nad retrokonwersją poszczególnych księgozbiorów specjalistycznych. Koszty szkolenia pracowników zostały pokryte z puli Rektora UAM w kwocie 5 000 zł. W bieżącym roku zostały przedstawione dwie wersje finansowania tego przedsięwzięcia i środki finansowe były przyznawane w wysokości od wyboru wersji przez zainteresowane jednostki. Dodatkowe środki finansowe otrzymała Biblioteka Instytutu Antropologii Kulturowej. Przyznane kwoty okazały się za niskie w stosunku do ilości zbiorów podlegających retokonwersji w bibliotekach i możliwości pracowników, którzy zaliczyli szkolenia w tym zakresie.

Wykaz bibliotek zakładowych, którym przyznano środki finansowe na retrokonwersję w roku 2002.

Biblioteka	Ilość osób	Kwota Ogółem	Rektor 35%	Wydział (Instytut)	Wersja
Biblioteka Wydziału Chemii	1	3 100	1 085	2 015	I
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	2	8 680	3 038	5 642	I
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	6	37 200	13 020	24 180	I
Biblioteka Katedry Muzykologii	3	4 340	1 519	2 821	I
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	2	7 440	2 604	4 836	II
Biblioteka Instytutu Prahistorii	2	3 472	1 736	1 736	II

Biblioteka Wydziału Fizyki	5	17 360	6 076	11 284	I
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	2	7 377	2 582	4 795	I
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	3	35 994	17 997	17 997	II
Biblioteka Instytutu Geologii	2	7 378	3 689	3 689	II
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	4	7 594	3 797	3 797	II
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	5	12 152	6 076	6 076	II
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	4	19 530	9 765	9 765	II
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	3	19 530	9 765	9 765	II
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	5	13 454	6 727	6 727	II
Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki	3	6 510	3 255	3 255	II
Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii	1	6 076	3 038	3 038	II
Biblioteka Wydziału Teologicznego	3	1 860	651	1 209	I
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	1	3 720	1 302	2 418	I
Austriacki Ośrodek Kultury i Biblioteka	2	4 556	2 278		II
Razem	59	227 323	100 000	125 045	

Zestawienie wydatkowania środków finansowych przekazywanych na retrokonwersję w latach 1999–2002:

Rok	Udział w kwocie	Razem
I półrocze 1999	50 % Rektor 58 800,00 zł 50 % Wydziały 58 800,00 zł	117 600,00 zł
2000	50 % Rektor 150 400,00 zł 50 % Wydziały 150 400,00 zł	300 800,00 zł
2001	50 % Rektor 125 013,00 zł 50 % Wydziały 125 013,00 zł	250 026,00 zł
2002	Rektor 100 000,00 zł Razem Wydziały za 2002 125 045,00 zł	225 045,00 zł
Razem	Razem Rektor za lata 1999–2002 423 213,00 zł Razem Wydziały lata 1999–2002 459 258,00 zł	893 471,00 zł

W podsumowaniu należy podkreślić, że biblioteki nie posiadają funduszy własnych, a jeżeli mają to niewielkie kwoty uzyskane z tytułu kar za przetrzymywanie książek po wyznaczonym terminie. Te środki z reguły przeznaczone są na zakup książek i czasopism do wykorzystania wewnętrznego lub drobnego sprzętu technicznego na wyposażenie danej jednostki.

Ogólnie można stwierdzić, że biblioteki muszą dostosować swoje wydatki do wysokości przyznawanych funduszy. W znacznej ilości bibliotek odnotowano brak środków finansowych na zakup sprzętu komputerowego, przeprowadzanie remontów, oprawę książek i czasopism.

III. Gromadzenie

Głównym zadaniem polityki gromadzenia poszczególnych jednostek jest tworzenie zbiorów specjalistycznych. Podstawowymi źródłami bieżących wpływów są kupno, wymiana i dary.

Z ogólnego wpływu do zbiorów włączono 52 261 druków zwartych i czasopism polskich i zagranicznych tj. ogółem 54 786 vol. (2001 r. – 54 786 vol.) oraz 59 952 jednostek zbiorów specjalnych. Stan ilościowy zinwentaryzowanych zbiorów jest wyższy o 48 175 vol. w porównaniu z rokiem ubiegłym (bez uwzględnienie zbiorów specjalnych).

Ogólny stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów:

Rodzaj zbiorów	1999	2000	2001	2002
Wydawnictwa zwarte	1 465 974	1 496 347	1 464 458	1 482 927
Czasopisma	293 873	286 187	290 259	319 965
Zbiory specjalne	151 078	99 568	105 600	165 552
Razem	1 910 925	1 882 102	1 860 317	1 968 444

Stan ilościowy zbiorów w poszczególnych bibliotekach zakładowych na dzień 31.12.2001 r. i 31.12.2002 r.

Biblioteka	Wydawnictwa zwarte		Czasopisma		Zbiory specjalne	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii	56 393	57 076	15 115	10 214	304	312
Biblioteka Wydziału Teologicznego	158 535	103 199	16 657	0	23 400	24 051

Biblioteka Wydziału Chemii	28 526	25 726	392	22 047	23 219	23 527
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	46 734	46 896	1 701	1 729	941	960
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	130 342	132 979	9 893	10 023	8 629	8 587
Biblioteka Katedry Sławistyki	19 539	11 039	475	481	236	303
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	118 185	119 904	52 245	61 155	172	315
Biblioteka Wydziału Fizyki	37 527	37 956	14 351	14 391	105	261
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	9 430	9 482	4 936	5 018	2 195	150
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	22 296	22 763	4 989	5 076	938	1 334
Biblioteka Instytutu Historii	122 222	126 757	39 014	39 525	13	407
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	51 950	37 341	40	10	21 076	17 670
Biblioteka Instytutu Prahistorii	21 687	21 626	14 472	14 632	23	604
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	32 384	33 069	21 410	21 774	626	655
Biblioteka Instytutu Geologii	7 793	8 586	13 067	13 162	–	0
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	38 597	39 759	21 848	22 262	407	413
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	173 916	157 340	5 765	5 935	1 061	0
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	38 921	40 312	9 548	10 190	153	1 033
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	64 827	65 622	14 620	1 122	812	2 507
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	85 407	104 035	5 482	5 642	4 771	5 430
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	54 966	55 806	12 995	13 317	3 494	3 642
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	84 561	85 540	812	838	1 407	4 415
Biblioteka Katedry Orientalistyki i Bałtologii	5 051	4 354	972	823	445	502
Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki	7 950	8 179	2 316	2 180	607	313
Biblioteka Katedry Skandynawistyki	23 533	23 971	586	670	29	399
Biblioteka Ośrodka Alliance Française	6 327	6 420	348	13	847	894
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	16 887	17 049	224	898	533	558

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	17 357	17 454	100	0	1522	1 592
Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej	6 400	6 534	184	0	591	650
Biblioteka Kolegium Języków Obcych	13 461	13 880		0	795	820
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	4 153	4 217	1 620	1 669	20	173
Biblioteka Katedry Muzykologii	19 587		5 463		3 123	
Razem	1496 347	1464 458	286 187	290 259	99 568	105 600

Stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów jest wyższy w porównaniu z rokiem ubiegłym, co wynika z prowadzenia bardziej szczegółowej statystyki dotyczącej czasopism i selekcji zbiorów. Powyższy przyrost w zakresie gromadzenia wydawnictw zwartych i czasopism zamyka się liczbą 48 175 woluminów (2001 r. – spadek o 27 817 woluminów). Na dzień 31.12.2002 r. zarejestrowano 1 739 (2001 – 1 817) tytułów czasopism polskich i zagranicznych otrzymywanych w ramach prenumeraty, w tym 636 (2001 – 800) tytułów zagranicznych w tym 471 (2001 – 445) tytułów z Biblioteki Uniwersyteckiej. Analizując czasopisma pod względem tytułowym odnotowano na stanie bibliotek 10 783 tytułów ogółem, w tym 6 797 tytułów zagranicznych.

Zestawienie tytułowe czasopism w bibliotekach zakładowych w roku 2002

Czasopisma zarejestrowane	Ilość tytułów	W tym prenumerata
Polskie	3 986	1 103
Zagraniczne	6 797	636
Razem	10 783	1 739
w tym Biblioteka Uniwersytecka		471

W ramach zbiorów specjalnych zgromadzono 165 552 jednostek (2001 r. – 105 600 jednostek) pozyskiwanych z różnych źródeł wpływu. Stan inwentarzewy został powiększony o 59 952 jednostek w stosunku do roku ubiegłego, co wynika z dodatkowych zakupów tego rodzaju wydawnictw. Zestawienia ilościowe pozwoliły stwierdzić, że dominują wpływy pozyskiwane drogą kupna, co jest korzystne i zgodne z polityką gromadzenia. Nadal w zbiorach dominują prace dyplomowe i nadbitki, w mniejszym stopniu mapy i atlasy. Pojawiają się nowe rodzaje, jak CD-ROMY i to w większych ilościach (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki) dyskietki, płyty kompaktowe, itp. W bieżącym roku odnotowa-

no znaczny wzrost tego typu dokumentów. Cenne zbiory starodruków posiadają trzy biblioteki: Biblioteka Historii Sztuki (473 vol.), Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej (357 vol.), Biblioteka Wydziału Teologicznego (24 448 vol. – przyrost o 1 419 vol.).

Ważnym źródłem pozyskiwania zbiorów jest wymiana. W przypadku kilku bibliotek ma długoletnią tradycję i pozwala na zdobycie cennych materiałów konferencyjnych, seminaryjnych, regionalnych. Najszerzą wymianę wydawnictw zwartych i czasopism prowadzą: Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej – kontrahentów polskich – 202 (2001 – 211), zagranicznych – 989 (2001 – 1028), Biblioteka Instytutu Prahistorii – kontrahentów polskich – 45 (2001 – 44), zagranicznych – 219 (2001 – 218). W dalszej kolejności należy wymienić Bibliotekę Wydziału Teologicznego, Bibliotekę Instytutu Historii Sztuki, Bibliotekę Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Bibliotekę Instytutu Geologii i Bibliotekę Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Bibliotekę Wydziału Biologii, Bibliotekę Instytutu Filologii Romańskiej, Bibliotekę Filologii Germańskiej. W analizowanym roku odnotowano 518 (2001 – 584) kontrahentów polskich i 1866 (2001 – 1909) kontrahentów zagranicznych. W ramach prowadzonej wymiany międzybibliotecznej wysłano 3419 (2001 – 3060) egzemplarzy wydawnictw własnych i otrzymano 2 393 (2001 – 3459) zagranicznych. Mimo zarejestrowanego ogólnego spadku zarówno źródeł wymiany polskiej i zagranicznej, jak również w zakresie wydawnictw pozyskiwanych w ramach wymiany międzybibliotecznej, to wydawnictwa otrzymywane na zasadzie wymiany stanowią ważne źródło dla badań naukowych i dydaktycznych. Corocznie uaktualnia się listę kontrahentów w celu ukierunkowania polityki gromadzenia.

Na podstawie zamieszczonych materiałów statystycznych odnotowano w niektórych jednostkach zbiory nie opracowane. Liczba tego typu wydawnictw waha się w granicach 182 731 vol. (w tym 146 000 vol. Wydziału Teologicznego) i wzrasta w porównaniu z latami ubiegłymi Stan zbiorów nie zainwentaryzowanych przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie:

1999	–	38 750
2000	–	50 538
2001	–	240 765
2002	–	182 731

Podsumowując można stwierdzić, że 50% ogółu bibliotek nie posiada zbiorów nie opracowanych. Duży procent zbiorów nie zainwentaryzowanych i jego wzrost wynika z wpływów jednorazowych w dużych ilościach typu dary czy wymiana, łącznych wpływów z różnych źródeł, ilości udostępnień i obsady etatowej danej jednostki oraz z prac nad retrokonwersją poszczególnych księ-

gozbiorów. W bieżącym roku zarejestrowana duża liczba zbiorów nie opracowanych wynika z ujawnienia bardziej szczegółowych danych przez Bibliotekę Wydziału Teologicznego (80 % ogółu).

IV. Opracowanie

Większość jednostek prowadzi nadal tradycyjne katalogi: alfabetyczny, rzeczowy, zbiorów specjalnych, publikacji pracowników, itp. Do bibliotek, które wprowadziły wyłącznie katalog komputerowy zbiorów należą:

- Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii,
- Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki,
- Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki,
- Biblioteka Wydziału Fizyki,
- Biblioteka Katedry Orientalistyki,
- Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej,
- Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej,
- Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych
- Biblioteka Instytutu Geologii,
- Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
- Biblioteka Wydziału Chemii
- Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej

Stopniowo opracowanie komputerowe wprowadzało coraz więcej bibliotek w porównaniu z rokiem ubiegłym. Do bibliotek, które nie prowadzą katalogu komputerowego należą:

- Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji,
- Biblioteka i Czytelnia Brytyjska,
- Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej,
- Biblioteka Collegium Języków Obcych
- Biblioteka Ogrodu Botanicznego
- Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise
- Biblioteka Historii Sztuki

Wynika to z braku podłączenia wymienionych bibliotek do ogólnouczelnianej sieci komputerowej. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że znaczna ilość jednostek opracowuje zbiory komputerowo. Natomiast pozostałe jednostki łączą katalog tradycyjny i komputerowy. Niski procent bazuje wyłącznie na katalogu kartkowym, przede wszystkim te jednostki, które nie mają podłączenia do sieci ogólnouczelnianej lub pracują w innym systemie (Biblioteka Historii Sztuki – SOWA). Wynika to również z braku przygotowania pracowników, obsady etatowej, jak również wyposażenia w sprzęt komputerowy.

Stan ilościowy opracowanych rekordów w systemie Horizon w poszczególnych bibliotekach przedstawia się następująco:

Biblioteka	2000–2002		2002	
	Liczba egz. książek	Liczba opisów bibliogr.	Liczba egz. książek	Liczba opisów bibliogr.
Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii oraz Biblioteki Zakładowe Wydziału Biologii	5 948	188	228	50
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	8 955	2 743	3 967	1 304
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	22 432	7 746	3 941	2 468
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	24 374	11 718	5 871	3 042
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	29 603	9 581	9 882	3 653
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	29 914	21 850	6 125	5 650
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	9 265	3 831	1 513	904
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	12 455	4 723	3 047	1 120
Biblioteka Wydziału Fizyki	13 284	3 350	2 959	366
Biblioteka Instytutu Geologii	8 193	1 559	1 256	676
Biblioteka Instytutu Historii	2 501	2 221	2 364	2 122
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	3 409	857	2 716	588
Biblioteka Instytutu Prahistorii	6 273	2 960	973	620
Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki	3 998	1 115	900	183
Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii	10 484	0	1 791	0
Biblioteka Katedry Słowiańskiej	1 324	149	466	142
Biblioteka Katedry Orientalistyki	1 279	461	228	186
Biblioteka Wydziału Chemii	4 703	792	1 425	328
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	14 096	2 355	2 539	684
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	36 195	8 284	10 686	1 427
Biblioteka Katedry Muzykologii	1 226	1 113	643	555
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu	1 284	1 034	1 284	1 034
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	2 918	0	427	0
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	1 419	488	426	103
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	29 178	2 518	9 441	1 434
Biblioteka Wydziału Teologii	30 584	26 415	5 279	6 971
Razem	315 294	118 051	77 330	35 610

W ramach kontynuacji prac związanych z retrokonwersją i opracowań bieżących wpływów wprowadzono do katalogu komputerowego w latach 2000–2002 284 710 egzemplarzy książek i opracowano 91 636 opisów bibliograficznych (2002 r. – 77 330 egzemplarzy książek i 35 610 pozycji bibliograficznych – 26 bibliotek zakładowych), które w dużym stopniu rozbudują tworzoną bazę bibliograficzną w ramach uczelni.

Do funkcjonujących katalogów tradycyjnych włączono 42 422 kart katalogowych (2000 r. – 26 056, 2001 – 54 402). Dane te świadczą o wdrażaniu modułu katalogowania w systemie HORIZON, spadek ilości kart jest wynikiem odchodzenia od katalogu tradycyjnego i przechodzenia wyłącznie do katalogu komputerowego w większym stopniu przez niektóre biblioteki systemu biblioteczno-informacyjnego. Część bibliotek gromadzi wydruki opracowanych rekordów bibliograficznych dla większego zabezpieczenia danych na życzenie pracowników naukowych.

V. Udostępnianie

W zakresie udostępniania zbiorów do czytelni i poza bibliotekę odnotowano znaczny wzrost, o czym świadczą dane w kolejnych latach:

Udostępnianie	1999	2000	2001	2002
Czytelnia	1 122 303	1 100 376	1 006 638	1 172 362
Wypożyczalnia	680 286	796 875	613 463	679 043
Razem	1 802 589	1 897 251	1 620 101	1 851 405

W zakresie udostępniania pomiędzy rokiem 2001 a 2002 odnotowano znaczny wzrost zamykający się liczbą 231 304. (2001 r. – spadek o 277 150). Dane zarejestrowane są zaniżone ze względu na wolny dostęp do półek i przeprowadzane długoterminowe remonty w bibliotekach: Wydziału Prawa i Administracji, Instytutu Historii Sztuki, Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Bibliotece Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki oraz Ośrodka Kultury Austriackiej. O powyższej statystyce decyduje ilość studentów na poszczególnych kierunkach, jak i również cena podręczników. Poza tym bardziej szczegółowo jest prowadzona statystyka w tym zakresie.

Również odnotowano wzrost indywidualnych kont czytelniczych – 147 929 (2001 – 115 775, 2000 – 59 341, 1999 – 65 714). Liczba ta ogranicza się do grona bardziej stałych, ale szerszych kręgów czytelników.

W bieżącym roku sprawozdawczym powiększyła się ilość miejsc w czytelniach 1189 (2001 – 1170, 2000 – 1282, 1999 – 1251) tj. o 19. W związku z koniecznością organizowania stanowisk komputerowych dla czytelników na Wydziale Prawa i Administracji powstała czytelnia wydawnictw elektronicznych. Do bibliotek posiadających większe czytelnie należą:

Biblioteka	Liczba miejsc w czytelni
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	102
Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	97
Biblioteka Wydziału Teologicznego	92
Biblioteka Wydziału Chemii	92
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	92
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	83
Biblioteka Instytutu Historii	73
Biblioteka Wydziału Fizyki	72

Wskaźnik częstotliwości udostępniania księgozbiorów byłby o wiele wyższy przy uwzględnieniu tj. rejestracji odwiedzin wszystkich użytkowników. W niektórych czytelniach wprowadzono wolny dostęp do półek (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych). W tych jednostkach korzystanie ze zbiorów nie jest odnotowane. Stan etatowy i prace wdrożeniowe dotyczące systemu Horizon nie pozwalają na prowadzenie szczegółowej statystyki.

Udostępnianie księgozbiorów pod względem poszczególnych rodzajów zbiorów do czytelni i poza bibliotekę przedstawiało się następująco w poszczególnych latach:

Rodzaj zbiorów	1999	2000	2001	2002
Druki zwarte	1 042 428	1 063 428	640 055	786 060
Czasopisma	666 411	725 412	286 883	300 904
Zbiory specjalne	3 750	108 411	51 088	85 398
Razem	1 802 589	1 897 251	1 006 638	1 172 362

Powyższe zestawienie obrazuje, że najczęściej udostępnia się wydawnictw zwarte (podręczniki, skrypty, monografie, wydawnictwa informacyjne itp.). W mniejszym stopniu korzystają użytkownicy z czasopism. Zbiory specjalne wykorzystywane są zależnie od specyfiki kierunku studiów.

Należy zaznaczyć, że stopniowo jest wprowadzany moduł udostępniania – aktualnie w tym module pracuje 11 bibliotek.

VI. Przechowywanie i konserwacja

Głównym zadaniem w tym zakresie jest porządkowanie i zabezpieczanie zbiorów i to przede wszystkim w okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień, wrzesień). W analizowanym roku rozpoczęto skontrum zbiorów bibliotek Wydziału Biologii w związku ze scalaniem i przygotowaniem do przeniesienia na Morasko. Ubytkowano 4 086 vol. (2001 – 314 vol.) wydawnictw zwartych. Również w Bibliotece Wydziału Teologicznego kontynuowano prace porządkowe na szerszą skalę związane przede wszystkim z założeniem inwentarzy, ustaleniem stanu majątkowego czyli wartości posiadanego księgozbioru. W wyniku tych prac ustalono stan zbiorów nie opracowanych i oszacowano na 146 000 vol. Ze względu na zaistniałą sytuację wykonano selekcję i przekazano do melioracji 556 egz. druków zwartych oraz 323 woluminy czasopism (32 tytuły), które uległy zniszczeniu w wyniku zalania magazynu bibliotecznego.

Przed wszystkim w okresie letnim przeprowadzono porządkowanie zbiorów, w związku z otrzymaniem dodatkowych pomieszczeń i przeprowadzonymi remontami w bibliotekach: Instytutu Filologii Germańskiej, Instytutu Historii, Instytutu Historii Sztuki, Wydziału Prawa i Administracji. W Bibliotece Katedry Muzykologii zabezpieczono archiwalny zbiór nagrań dźwiękowych. Do Biblioteki Katedry Skandynawistyki i Baltologii przyjęto zbiory łotewskie.

Odnotowano w kilku jednostkach częściowe skontrum wydzielonych zbiorów w obrębie księgozbioru danej jednostki – Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej – 44 (2001 – 66) tytułów czasopism, Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej – czasopisma i wydawnictwa zwarte w magazynie bibliotecznym.

W bibliotekach zakładowych oprawiono 3 324 (2001 – 3 592 vol., 2000 r. – 5254 vol.). Zarejestrowana ilość jest wynikiem braku środków finansowych na ten cel, przy wzrastających kosztach usług introligatorskich. Porównując okres trzyletni można stwierdzić spadek oprawianych egzemplarzy.

Tradycyjnie przeprowadzono selekcję zbiorów w tych jednostkach, gdzie zaistniała konieczność ze względu na ich specjalizację, mając na uwadze aktualizację i stopień wykorzystania księgozbiorów.

W podsumowaniu należy podkreślić, że w ramach selekcji przygotowywano do ubytkowania tytuły wydawnictw nieaktualnych z problematyką badań i programem zajęć (2001 – 82 603 vol., 2000 – 54 682 vol.) i to przede wszystkim w zakresie wydawnictw zwartych i czasopism.

VII. Komputeryzacja

Mając na uwadze prawidłowe wdrażanie systemu Horizon oraz wykazany w przeprowadzonej ankiecie stan przygotowania bibliotek zakładowych, w dalszym ciągu biblioteki koncentrowały się przede wszystkim na działaniach w zakresie:

1. uzupełnienia i modernizacji posiadanego sprzętu komputerowego, utworzenia stanowisk komputerowych dla użytkowników,
2. uzyskania środków finansowych na retrokonwersję,
3. zorganizowania centralnego serwisu nad sprzętem komputerowym.

Realizując powyższe zadania przy nawiązaniu współpracy z władzami dziekańskimi, kilka bibliotek uzyskało fundusze ze środków inwestycyjnych uczelni na zakup nowych komputerów i sprzętu uzupełniającego (Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Glottodydaktyki i Translatoryki, Biblioteka Historii Sztuki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Teologicznego).

Przeprowadzając rozeznanie co do bazy sprzętu komputerowego w sieci stwierdzono, że funkcjonują 205 (2001 – 152) zestawy komputerowe, 24 drukarki i 3 skanery. Najlepiej wyposażone w sprzęt komputerowy są takie jednostki, jak: Biblioteka Instytutu Historii (17), Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych (13), Biblioteka Wydziału Fizyki (12), Biblioteka Wydziału Chemii (15), Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej (12), Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej (10), Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych (11), Biblioteka Wydziału Teologii (14)

Zakup nowego sprzętu komputerowego wymagał przeprowadzenia modernizacji sieci teleinformatycznej w kilku jednostkach systemu biblioteczno-informacyjnego.

Zapewnienie dobrego sprzętu komputerowego pod względem technicznym jest ważne dla wprowadzania kolejnych modułów. Udostępnianie zbiorów komputerowe prowadzą w skali sieci biblioteki: Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii, Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Wydziału Fizyki.

W dalszym ciągu były kontynuowane prace nad retrokonwersją księgozbiorów. Dodatkowo do prac włączyły się 3 biblioteki (23).

W ciągu roku zostały przeprowadzone uzupełniające szkolenia dla pracowników, przede wszystkim w zakresie: Format US MARC opisy bibliogra-

ficzne wydawnictw zwartych – poziom I i II, KABA – poziom I i II, Moduł czasopism – założenia, wpływy, kontrola. Szkolenia były finansowane przez Rektora UAM.

W bieżącym roku nie udało się rozwiązać problem serwisu centralnego dotyczącego opieki nad sprzętem komputerowym. Tego typu usługami były zainteresowane jednostki funkcjonujące w ramach wydziałów z wyłączeniem Wydziału Fizyki i Wydziału Matematyki i Informatyki.

Rozpoczęte prace wdrożeniowe związane z uruchomieniem bazy LEKTURY, umożliwiającej prowadzenie jednolitej polityki gromadzenia w zakresie obowiązujących podręczników, skryptów, itp. na poszczególnych kierunkach studiów nadal nie były kontynuowane. Ankietę, która została przygotowana do wypełnienia przez pracowników uznano za zbyt obszerną, mimo że celem było tworzenie aktualnego księgozbioru dydaktycznego pod względem rzeczowym i ilościowym. Funkcjonowanie takiej bazy pozwoliłoby na właściwe wydatkowanie środków finansowych.

Najważniejszymi problemami, jakie pozostały nadal do rozwiązania przy wdrażaniu komputeryzacji są:

1. brak aktywnych gniazd sieciowych w pomieszczeniach,
2. brak podłączenia do sieci ogólnouczelnianej nw. bibliotek:
  - Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji,
  - Biblioteki i Czytelni Brytyjskiej,
  - Biblioteki Ogrodu Botanicznego.

Należy podkreślić, że w analizowanym roku udało się podłączyć do sieci ogólnouczelnianej Bibliotekę Ośrodka Kultury Austriackiej pełniącą ważną funkcję kulturalną, edukacyjną i oświatową dla miasta Poznania i ośrodków zaprzyjaźnionych.

Utworzono stanowiska komputerowe dla czytelników w celu umożliwienia przeglądania katalogu komputerowego zbiorów, mające na celu ułatwienie dostępu do internetu i to przede wszystkim w jednostkach, gdzie na wydziałach nie funkcjonują pracownie komputerowe.

W bieżącym roku zostały rozpoczęte prace nad konwersją zbiorów, uznane za jedne z ważniejszych problemów do rozwiązania dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu (Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej, Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej, i Biblioteka Instytutu Historii).

W dalszym ciągu istnieje zapotrzebowanie na sprzęt komputerowy, jak również konieczna jest częściowa wymiana sprzętu będącego na stanie poszczególnych jednostek.

VIII. Działalność informacyjna

We wszystkich jednostkach organizowane są wystawy nowości. Częstotliwość ich jest uzależniona od ilości wpływów z różnych rodzajów źródeł, jak również od zainteresowania użytkowników. Najczęściej aktualne wpływy prezentowane są 2 do 3 razy w miesiącu w ramach tzw. wystaw nowości. Coraz więcej bibliotek organizuje wystawy publikacji pracowników, mające na celu prezentację dorobku naukowego danej jednostki (Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Zakładu Muzykologii, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej). Poza tym na większą skalę organizowane są wystawy nowości z zakresu literatury światowej w zakresie poszczególnych dziedzin wiedzy (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Wydziału Biologii, Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej, Instytutu Językoznawstwa przy współpracy z IPS.

Ważniejsze wystawy tematyczne zostały przygotowane przez poniżej wymienione biblioteki:

Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej

- Twórczość Juliana Przybosa, październik, listopad 2002 r.
- Wystawa poświęcona prof. dr M. Gruchmanowej, styczeń, luty 2002 r.

Biblioteka Katedry Filologii Słowiańskiej

- Wokół Macedonii – siła kultury – kultura siły, 1–31.05.2002 r.

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska

- Wystawa książek nominowanych do nagrody Bookera, październik 2001 r.
- Wystawa fotografii S. Nowaka-Solińskiego, grudzień 2001 r.

Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej

- Wystawy książek z zakresu literatury, kultury, językoznawstwa angielskiego, literatura angielska i amerykańska – 25.12.2001–8.01.2002 r., grudzień 2002 r.

Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej

- Rosyjskie Symbole Państwowe, styczeń–luty 2002 r.
- Moskowskoje Mietro, 12.02.–10.04.2002 r.
- Czuzoje Chwalim – Swojego nie Znajem, 15.05.–31.07.2002 r.
- V Ogólnopolski Konkurs Recytacji Poezji Rosyjskiej, 28.04–14.05.2002 r.
- Szedewry Russkoj Ziwopisi, 20.10.–20.12.2002 r.
- Putieszestwije iż Poznani w Rossiju: Sankt Pieterburg – Archangielsk – Moskwa, 09.12.–17.01.2003 r.

Ośrodek Alliance Française

- Victor Hugo, maj 2002 r.

Biblioteka Wydziału Chemii

- Dwie wystawy nowości światowych wydawnictw chemicznych przy współpracy z International Publishing Service.

Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych

- Dwie wystawy zagranicznych publikacji naukowych, 08–09.04.2002, 08–09.12.2002 r.

Biblioteka Instytutu Językoznawstwa

- Wystawa książek zagranicznych z zakresu językoznawstwa, orientalistyki i zagadnień interkulturowych

Biblioteka Katedry Muzykologii

- Adolf Chybiński 1880–1952, 10.11.–30.11.2002 r. Wystawę połączono z konwersatorium z okazji 50 rocznicy śmierci prof. A. Chybińskiego.

Ośrodek Kultury Austriackiej i Biblioteka

- Konkurs wiedzy o Austrii w LO SS Urszulanek – nagroda dla laureatów – wyjazd do Wiednia.

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska

- Wystawa książek biznesowych, Wystawa książek o sztuce, Wystawa The World of Sport, Wystawa fotografii Bożeny Cerby Wystawa UK Today Wystawa Knowledge and Society

Największe osiągnięcia w dziedzinie wystawienniczej ma Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej oraz Ośrodek Kultury Austriackiej. Przy współpracy z Instytutem Filologii Germańskiej Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej zorganizowała nowy cykl wykładów dotyczących tematyki tłumaczeń. W ramach działalności edukacyjnej przygotowała spotkania dla uczniów szkół ponadpodstawowych połączone z projekcją filmów o Austrii, włączyła do działalności studentów Wydziału Prawa i Administracji – kierunku europeistyka.

IX. Dydaktyka

Pracownicy bibliotek zakładowych uczestniczą w procesie dydaktycznym poprzez prowadzenie zajęć w ramach swoich dyscyplin naukowych (Instytut Prahistorii, Obserwatorium Astronomiczne). Pani dr Barbara Stolpiak z Biblioteki Instytutu Prahistorii prowadzi wykłady fakultatywne: „Szkolarstwo prądziejo-

we” i „Szklarstwo średniowieczne”. Poza tym pod jej kierunkiem odbywają się praktyki terenowe z zakresu archeologii. Wszystkie biblioteki wydziałowe i instytutowe organizują zajęcia dla studentów I roku. Ważne jest zapoznanie słuchaczy pierwszych lat studiów z regulaminem udostępniania zbiorów w danej bibliotece, schematem katalogu, jak również z zasadami korzystania z katalogu komputerowego oraz wykazem podręczników obowiązujących w toku studiów.

Biorą udział w pracach naukowo-badawczych poszczególnych wydziałów, instytutów czy zakładów. Do tej grupy należą pracownicy Biblioteki Instytutu Prahistorii, Biblioteki Instytutu Historii Sztuki, Biblioteki Instytutu Filologii Rosyjskiej. Ogółem opublikowano 55 artykułów i notatek (Biblioteka Instytutu Historii Sztuki, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Ośrodek Kultury Austriackiej – 1999 – 41, 2000 – 36, 2001 – 45).

Pracownicy Instytutu Filologii Rosyjskiej uczestniczą w pracach dotyczących opracowania i składu komputerowego materiałów wydawanych przez Instytut.

Należy zaznaczyć, że pracownicy systemu biblioteczno-informacyjnego w coraz większym stopniu uczestniczą w opracowywaniu informatorów na rekrutację w danym roku akademickim, jak również w przygotowywaniu wykazów publikacji naukowych instytutów czy wydziałów.

Poza tym duża grupa osób była włączona w organizowanie konferencji naukowych lub osobiście uczestniczyła wygłaszając referaty (Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Biblioteka Instytutu Historii Sztuki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych). Pracownicy Biblioteki Instytutu Historii Sztuki uczestniczyli w organizowaniu Seminarium Mediewistycznego przy współpracy z PTPN, natomiast przedstawiciel Instytutu Prahistorii uczestniczył w dwóch konferencjach: w Trzebnicy i Bambergu. Odnotowany został udział anglistów w spotkaniu kierowników bibliotek anglistycznych funkcjonujących w kraju – 15–17.09.2002 w Lublinie, jak również w otwarciu Biblioteki Wydziału Humanistycznego (15.10.2002 r.). Kilku pracowników uczestniczyło w konferencji organizowanej przez Bibliotekę Uniwersytecką Stan i potrzeby polskich bibliotek uczelnianych (Poznań 13–15.11.2002 r.) z okazji stulecia gmachu.

Ośrodek Kultury Austriackiej prowadził w dalszym ciągu kursy z języka niemieckiego. W latach 2000–2001 poczyniono starania o uzyskanie statusu licencjonowanego centrum egzaminacyjnego, co daje możliwość studentom UAM i innym uzyskanie dyplomu potwierdzającego znajomość języka niemieckiego. Przeprowadzono dwukrotnie egzaminy w marcu i czerwcu 2002 roku. Uczestniczyło w nich ogółem 156 osób, przy czym egzaminy zaliczyły

142 osoby. W roku 2002 Ośrodek otrzymał uprawnienia do przeprowadzenia egzaminów z języka niemieckiego, stając się tym samym Licencjonowanym Centrum Egzaminacyjnym OSD, co uznano za największy sukces minionego roku. Przedstawiciel Biblioteki i Czytelni Brytyjskiej uczestniczył w szkoleniu w Warszawie zorganizowanym przez British Council. Celem wyjazdu służbowego było zapoznanie się z pracą British Library, Oxford Brookes University. W Bibliotece Obserwatorium Astronomicznego przeprowadzono 25 wykładów i pokazów dla młodzieży szkolnej.

W sieci bibliotek zakładowych 4 (2001 r. – 5) pracowników zaliczyło miesięczny staż w Bibliotece Głównej Akademii Rolniczej i Bibliotece Głównej Akademii Ekonomicznej w związku z awansowaniem na stanowisko kustosa (Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji i Biblioteka Wydziału Teologicznego).

Pracownik Biblioteki Instytutu Językoznawstwa zaliczył egzamin państwowy dla bibliotekarzy dyplomowanych w sesji zimowej.

W szkoleniach uzupełniających organizowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką uczestniczyło 20 osób. Dodatkowo pracownicy brali udział w warsztatach szkoleniowych.

W dwóch bibliotekach studenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu zaliczali praktyki zawodowe (Biblioteka Instytutu Prahistorii i Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych – wrzesień 2002 r.).

X. Remonty i modyfikacje

W analizowanym roku sprawozdawczym przeprowadzono remonty na większą skalę w Bibliotece Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki, Bibliotece Ośrodka Kultury Austriackiej, Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji i w bibliotekach zlokalizowanych w Collegium Novum oraz w Bibliotece Historii Sztuki.

Przeprowadzony remont kapitalny w Bibliotece Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki był związany z zagospodarowaniem pomieszczeń, reorganizacją biblioteki, powiększeniem księgozbioru czytelni i powierzchni użytkowej z 53 do 103 m², jak również z zorganizowaniem pracowni komputerowej dla studentów.

W miesiącach letnich rozpoczęto kompleksowy remont całej placówki Ośrodka Kultury Austriackiej tj. malowanie, wymianę okien, gipsowanie ścian, wyrównywanie tynków. Na ścianach i suficie położono panele. Również miało

miejsce malowanie elewacji zewnętrznej. Pomieszczenia zostały wyposażone w nowy sprzęt meblowy.

W Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych kontynuowano prace uzupełniające związane z przeprowadzeniem całkowitego remontu czytelni, i magazynów bibliotecznych. Wszystkie pomieszczenia zostały wyposażone w nowe meble i regały. Księgozbiór czytelni został podzielony na działy tematyczne, dodatkowo utworzono nowy dział. Zainstalowano magnetyczny system ochrony zbiorów, który wymagał oklejenia zbiorów paskami magnetycznymi. Czytelnicy mają możliwość wolnego dostępu do półek.

W Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji przeprowadzono remont ze względu na konieczność utworzenia nowego magazynu i czytelni książek. Remont trwał od 11.12.2002 r. do 02.01.2003 i obejmował wymianę okien, wyburzanie ścian i stropów, zmianę instalacji elektrycznej. W magazynie zainstalowano dodatkowo nowe regały. Wyżej wymienione prace remontowe umożliwiły otwarcie nowej czytelni wydawnictw zwartych. Jednocześnie przedłużono sieć komputerową. Rozpoczęto prace techniczne nad podłączeniem biblioteki do sieci ogólnouczelnianej. Uruchomiono czytelnię wydawnictw elektronicznych.

W Bibliotece Instytutu Filologii Rosyjskiej remont przebiegał w magazynie bibliotecznym ze względu na miejsce jego zalania podczas awarii sieci wodociągowej. Dodatkowo przydzielono bibliotece pomieszczenie magazynowe.

Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej miała problemy z korzystaniem ze sprzętu komputerowego w związku ze stanem technicznym.

Malowanie pomieszczeń miało miejsce w Bibliotece Instytutu Filologii Germańskiej. Częściowo wymieniono sprzęt meblowy, oświetlenie, zainstalowano wentylację.

Podobny typ prac remontowych przeprowadzono w Bibliotece Instytutu Filologii Romańskiej. Wyremontowano pomieszczenie z przeznaczeniem na nowy magazyn czasopism i prac magisterskich.

W Bibliotece Katedry Skandynawistyki przystosowano część pracowni technicznej katedry na magazyn w związku z przejściem zbiorów z Biblioteki Katedry Orientalistyki i Bałtologii i rozpoczęto prace nad opracowaniem przyjętych zbiorów.

Ze względu na przeniesienie zbiorów Biblioteki Ośrodka Alliance Française do Collegium H. Cegielskiego kontynuowano prace nad ich uporządkowaniem.

W miesiącach od sierpnia do października przenosiła zbiory Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki z Coll. Mathematicum przy ul. Matejki

na Morasko przy ul. Umultowskiej 87. Cały księgozbiór został oznakowany kodami kreskowymi i paskami magnetycznymi w celu ujednoczenia ze zbiorami czytelni.

Należy podkreślić, że kolejne biblioteki oczekują na środki finansowe z przeznaczeniem na prace remontowe. W bardzo złych warunkach pracują Biblioteka Katedry Orientalistyki i Biblioteka Instytutu Językoznawstwa.

Podsumowując, wśród najważniejszych problemów w bibliotekach w zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego należy wymienić:

- podłączenie do sieci ogólnouczelnianej 4 bibliotek:
Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji,
Biblioteki i Czytelni Brytyjskiej,
Biblioteki Kolegium Języków Obcych,
Biblioteki Ogrodu Botanicznego.
- uaktywnienie gniazd sieciowych w pomieszczeniach bibliecznych oraz zainstalowanie dodatkowych,
- uzyskanie środków finansowych na kontynuowanie prac związanych z retokonwersją zbiorów wydawnictw zwartych i czasopism,
- konwersja zbiorów Biblioteki Instytutu Historii i Biblioteki Instytutu Historii Sztuki,
- wymiana i uzupełnienie sprzętu komputerowego w poszczególnych bibliotekach,
- kontynuowanie szkoleń uzupełniających w zakresie poszczególnych modułów związanych z wdrażaniem systemu HORIZON i warsztatów szkoleniowych,
- dbałość o właściwą politykę gromadzenia przy zachowaniu właściwego poziomu selekcji bieżącej i retrospektywnej,
- zintensyfikowanie prac nad wdrożeniem modułów udostępniania i gromadzenia.
- nawiązanie lepszej współpracy między bibliotekami zakładowymi a Biblioteką Uniwersytecką w zakresie wymiany dubletów i druków zbędnych – propozycja listy elektronicznej.
- ukierunkowanie prowadzonej wymiany międzybibliecznej krajowej i zagranicznej w zakresie wydawnictw zwartych, ciągłych i czasopism
- zorganizowanie większej liczby stanowisk komputerowych dla użytkowników.

Opracowała: mgr Danuta Czaja

Załącznik 1

Kierownicy bibliotek zakładowych na kadencję 2002/03–2004/05

1. Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii oraz Biblioteki Zakładowe Wydziału Biologii – mgr Violetta Morasz
2. Biblioteka Wydziału Chemii – mgr Teresa Dachtera
3. Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej – mgr Dorota Daleszyńska
4. Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej – mgr Irena Horbowy
5. Biblioteka Katedry Słowiańskiej – mgr Violetta Popiel-Machnicka
6. Biblioteka Wydziału Fizyki – mgr Elżbieta Mosiężna
7. Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego – dr Henryk Kuźmiński
8. Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej – mgr Iwona Grzegorzczak
9. Biblioteka Instytutu Historii – mgr Bogusława Szylin
10. Biblioteka Instytutu Historii Sztuki – dr Jerzy Domasłowski
11. Biblioteka Instytutu Prahistorii – dr Barbara Stolpiak
12. Biblioteka Katedry Muzykologii – mgr Hanna Nizińska
13. Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki – mgr Halina Wydra
14. Biblioteka Instytutu Geologii – mgr Genowefa Rozmiarek
15. Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych – mgr Danuta Czaja
16. Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych – mgr Irena Jagodzińska
17. Biblioteka Instytutu Językoznawstwa – mgr Halina Dobska
18. Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej – mgr Izabela Mytko
19. Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej – Alicja Łowicka
20. Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej – mgr Jan Jabłoński
21. Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej – mgr Janina Mickiewicz-Turska
22. Biblioteka Katedry Orientalistyki – mgr Maria Weber
23. Biblioteka Katedry Glottodydaktyki i Translatoryki – mgr Elżbieta Piasecka
24. Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii – mgr Jerzy Łosik
25. Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji – mgr Lidia Maria Frąckowiak
26. Biblioteka Wydziału Teologicznego – Ks. mgr Feliks Lenort
27. Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych – mgr Anna Prus
28. Biblioteka i Czytelnia Brytyjska – mgr Joanna Kopel
29. Austriacki Ośrodek Kultury i Biblioteka – mgr Bernadetta Sturzbecher
30. Biblioteka Kolegium Języków Obcych – mgr Jadwiga Ciszewska
31. Biblioteka Ogrodu Botanicznego – mgr Małgorzata Zielińska
32. Biblioteka Ośrodka Alliance Française – mgr Karolina Jankowiak